08/06/2020

Στέλιος Σπεράντσας: Ο ποιητής των παιδιών

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Στέλιος Σπεράντσας είναι γιατρός και λογοτέχνης με καταγωγή από τη Σίφνο, γεννημένος στη Σμύρνη το 1888. Είναι περισσότερο γνωστός για τα παιδικά του ποιήματα, που περιλαμβάνονται σε σχολικά αναγνωστικά.

Μετά το πέρας των σπουδών του στην Ευαγγελική Σχολή, σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και υπηρέτησε ως στρατιωτικός γιατρός με ειδικότητα ακτινολόγου. Αργότερα ειδικεύτηκε και στην οδοντιατρική και έλαβε διδακτορικό δίπλωμα στο Παρίσι. Το 1933 εξελέγη καθηγητής της Οδοντιατρικής Σχολής Αθηνών στην έδρα της Ορθοδοντικής, στην οποία παρέμεινε έως το 1952.

Έγραψε πληθώρα συγγραμμάτων σχετικά με την ακτινολογία και την οδοντιατρική («Ορθοδοντική», «Αι ακτίνες Ραίντγκεν εν τη διαγνώσει της σκωληκοειδίτιδος», «Υπόμνημα προς την Κοινωνίαν των Εθνών επί τη λήψει νομοθετικών μέτρων διά την προφύλαξιν εκ των κινδύνων Χ και του Ραδίου» κ.ά.). Τη διετία 1939 – 1940 εξέδωσε το επιστημονικό περιοδικό «Ήρα».

Στα γράμματα εμφανίσθηκε από τα εφηβικά του χρόνια, γράφοντας στίχους και δημοσιεύοντας χρονογραφήματα σε εφημερίδες της Σμύρνης. Το 1901 εξέδωσε την πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο «Ιάδες Αύραι» και τον ίδιο χρόνο κέρδισε τον πανελλήνιο διαγωνισμό για τη συγγραφή του ύμνου του νεοσύστατου Πανιωνίου ΓΣ με το ψευδώνυμο Απηλιώτης. Τον ύμνο μελοποίησε αμέσως μετά ο σμυρνιός μουσουργός Δήμος Μιλανάκης.

Ο Σπεράντσας υπήρξε πολυγραφώτατος. Εξέδωσε ποιητικές συλλογές, παιδικά βιβλία, συλλογές ομιλιών και εντυπώσεων, ενώ βραβεύτηκε επανειλημμένα για το

έργο του. Έγραψε λιμπρέτα για μελοδράματα («Κασιανή» του Γεωργίου Σκλάβου, «Μαύρη Πεταλούδα» του Διονυσίου Λαυράγκα κ.ά.) και αναγνωστικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο.

Ο Στέλιος Σπεράντσας είναι παραδοσιακός στον στίχο, συναισθηματικός, ιδιαίτερα ευαίσθητος σε πατριωτικά θέματα και θερμός φίλος των παιδιών, στα οποία αφιέρωσε μεγάλο μέρος του έργου του. Δικό του ποίημα είναι το χιλιοτραγουδισμένο «Χριστούγεννα». Η κριτική τον χαρακτήρισε στομφώδη και ευκολογράφο. Πέθανε στην Αθήνα στις 8 Ιουνίου 1962. Ποιήματά του για παιδιά βρίσκονται στις συλλογές «Μικρές Φωνές» και «Όμορφοι Κόσμοι», που κυκλοφορούν από τις εκδόσεις «Ατλαντίς».

Στη σημαία μας

Μέσα μας βαθιά για σένα
μια λαχτάρα πάντα ζει.
Σύμβολο είσαι της πατρίδας
και της λευτεριάς μαζί.

Γαλανόλευκη η θωριά σου,
και φαντάζεις μες στο νου
σαν το κύμα, σαν το γέλιο
του πελάου και τ’ ουρανού.

Της τιμής και της ανδρείας
την αστείρευτη πηγή
του λευκού σταυρού σου η χάρη
δυναμώνει κι ευλογεί.

Κι όσοι χάνονται για σένα
σπώντας σίδερα βαριά
ξεψυχούν και τραγουδάνε:
«Χαίρε, ω, χαίρε, Λευτεριά».